

RODNA GRUDA

INFORMATIVNI PRIROČNIK ZA JUGOSLOVANE ZAPOSLENE V TUJINI

IZDAJA SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
LJUBLJANA, CANKARJEVA 1/II

VSEBINA:

SLOVENSKI IN AVSTRIJSKI
SINDIKATI O NAŠIH DELAVCIH

MED NAŠIMI DELAVCI
V AVSTRIJI

NOVI CARINSKI PREDPISI
V JUGOSLAVIJI

23-102

3

SEPTEMBER 1965

SLOVENSKI IN AVSTRIJSKI SINDIKATI O NAŠIH DELAVCIH V AVSTRIJI

20. julija so se v Mariboru sestali predstavniki slovenskih in avstrijskih sindikatov na informativnem sestanku, da bi se pogovorili o položaju in problemih naših občanov, ki so začasno zaposleni v Avstriji. Udeleženci tega razgovora so predvsem poudarili nujnost boljšega informiranja naših občanov o delu avstrijskih sindikatov, o njihovih pravicah na začasnem delovnem mestu ter o vrsti drugih vprašanj. Predstavniki obeh sindikalnih organizacij so se sporazumeli, da bodo avstrijski sindikati pripravili za naše delavce v njihovih podjetjih in gospodarskih organizacijah posebno tiskano brošuro v slovenščini, naši predstavniki pa bodo proučili izdajo priročnika z najnужnejšimi informacijami in napotki.

Avstrijski in slovenski sindikalni predstavniki so ob koncu mariborskega sestanka sklenili, da se bodo pri reševanju konkretnih zadev naših delavcev avstrijski sindikalni funkcionarji obračali neposredno na občinska sindikalna vodstva v Mariboru-Centru in v Murski Soboti. Podoben sestanek bodo imeli predstavniki obeh organizacij ponovo v drugi polovici septembra v Gradcu.

MED NAŠIMI DELAVCI V AVSTRIJI

Predstavniki Slovenske izseljenske matice in njene podružnice v Murski Soboti so v juliju obiskali več podjetij, delovišč in stanovanjskih kolonij naših začasno zaposlenih občanov v Avstriji. V Gradcu in drugih krajih Štajerske je največje število sezoncev iz Prekmurja.

Obisk je bil vsestransko koristen, še posebej pa so ga bili veseli naši delavci, s katerimi so se predstavniki Slovenske izseljenske matice pogovarjali. Zato vam posredujemo nekaj ugotovitev in vtisov s tega obiska.

Obveščanje

Naši delavci v Gradcu in drugih krajih so se pogosto pritoževali zaradi nepravilnega obračunavanja in izplačevanja zaslужka, veliko pripomb pa so imeli tudi na izplačevanje terenskega dodatka in otroških doklad. To so bila pogosto upravičena, večkrat pa tudi neupravičena negodovanja, ki so izvirala iz neobveščenosti.

Ker veljajo v Avstriji tako imenovane kolektivne pogodbe avstrijskih sindikatov z delodajalci in, ker so tudi glede vaše zaposlitve sklenjene posebne pogodbe, bi se v prvi vrsti morali seznaniti z določili teh pogodb. Morali bi spoznati tudi delo avstrijskih sindikatov v podjetjih. Da bi vam to omogočili, bodo avstrijski sindikati v kratkem pripravili posebno brošuro v slovenskem jeziku.

Nekateri naši delavci, zaposleni v Avstriji, iščejo pomoč tudi v drugih zadevah, od potnih dokumentov do tiska iz domačega kraja. Zaradi državljanske zaščite je nujno, da se naši občani ob prihodu na delo javijo najbližjemu jugoslovanskemu predstavništvu, poslaništvu ali konzulatu (npr. v primeru zaposlitve v Gradcu in drugih krajih dežele Štajerske na našem konzulatu v Gradcu, Hilmteich strasse, na Koroškem pa na konzulatu v Celovcu, Radetzky str. 26).

Pri reševanju mezdnih, socialnih in drugih vprašanj bodo v prihodnosti veliko pomagali neposredni stiki naših občinskih ter avstrijskih deželnih in sindikalnih predstavnikov.

Kulturno-prosvetno delo in obveščanje je doslej predstavljalo šibko stran našega dela, zato se bo še v večji meri angažirala Slovenska izseljenska matica, ki je poklicana skrbeti tudi za naše začasno zaposlene delavce v tujini (pri tem naj omenimo posredovanje slovenskih časopisov in revij, naročevanje knjig itd.).

Stanovanjski prostori

Stanovanjski prostori naših delavcev so različni; nahajajo se v barakah blizu delovišč, včasih pa tudi v zidanih stanovanjskih zgradbah. Če so stanovanjski prostori zajeti v pogodbi, bi morali imeti tudi nujno opremo (omare, mize itd.), ki je zdaj ponekod po-

manjkljiva, na drugem mestu pa spet nad pričakovani. (V posebnem mestu imajo delavci na razpolago tudi električni štedilnik.) Urejenost stanovanjskih prostorov pa je v precejšnji meri odvisna od vas samih. V nekaterih prostorih bo treba v bodoče posvetiti večjo pozornost vzdrževanju tal in posteljnega perila; treba bo skrbeti za redno čiščenje.

Stanovanjski prostori morajo biti tudi dobro prezračeni in primerno osvetljeni, da si stanovalci ne bi kvarili vida.

Prehrana

Sodeč po tem, kar je bilo mogoče videti in kar so nam pripovedovali sami rojaki, je njihova prehrana v večini primerov močno enolična in pogosto tudi nezadovoljiva. Organizirana prehrana je redkejši pojav (iz objektivnih razlogov je marsikdaj to celo nemogoče). Konserve so — kot se zdi — osnovni najenostavnejši in najcenejši prehranski proizvod. V veliki meri pa si delavci prinašajo nekatere prehranske izdelke z doma (ob občasnih obiskih).

Tak način prehrane ima lahko daljnosežne posledice, saj se lahko kmalu kvarno pokaže na zdravju naših začasno zaposlenih občanov v tujini.

V bližini večjih delovišč, kakor tudi v večjih stanovanjskih kolonijah naših delavcev bi bilo vsekakor dobro poskusiti z organizacijo skupne prehrane (vsaj enega dnevnega obroka). Sicer bi se pa posameznikom lahko na nek način posredovala določena navodila za pripravo kalorično izdatne in zadovoljive hrane.

Kulturno-prosvetno življenje

Radijski sprejemniki v stanovanjskih prostorih naših občanov so zelo redki, še bolj pa velja to za televizorje. Zaradi neznanja jezika, neobveščenosti in pogosto tudi zaradi pretirane štednje, obiskovanje kinematografov ni številnejše (da o gledališču sploh ne govorimo). Iz objektivnih razlogov naši delavci ne morejo imeti niti organiziranih čitalnic, niti kakih manjših knjižnic s knjigami v slovenskem jeziku, čeprav bi to bilo zanje zelo koristno.

Glede na vse to je razumljivo, da večina delavcev presedi del prostega časa v gostilnah.

Občasna gostovanja domačih pevskih in glasbenih skupin v mestih s številnejšimi kolonijami naših sezonskih delavcev — s temi gostovanji je začela podružnica Slovenske izseljenske matice v Murski Soboti — so med našimi ljudmi močno zaželeni. V teh krajih bo treba organizirati tudi filmske predstave s slovenskimi filmi oziroma jugoslovanskimi dokumentarnimi filmi.

V bližnjih mestih z večjim številom delavcev iz Prekmurja, Slovenskih goric in sosednih krajev bo treba posebej proučiti možnost organiziranih in skupinskih prevozov na obiske k svojcem, saj dosedanja posamezna odhajanja in ostajanja doma povzročajo vrsto nevšečnosti, negodovanj delodajalcev, pa tudi poceni niso.

NOVI CARINSKI PREDPISI V JUGOSLAVIJI

V okvir gospodarske reforme v Jugoslaviji spada tudi nova politika v zunanji trgovini in carinska politika. Do gospodarske reforme dosežki zunanje trgovine niso bili usmerjeni v taki meri na spodbujanje domače trgovine, zlasti pa ni bila zagotovljena zadostna izbira blaga. Zunanja trgovina je krila v glavnem druge notranje potrebe, ki jih domača proizvodnja ni mogla pokriti. Nov gospodarski sistem izpostavlja nacionalno ekonomijo, zlasti industrijo tuji konkurenci. Tuja in domača konkurenca naj bi pritiskala na podjetja z nizko produktivnostjo in z visokimi stroški, ki so izpodkopavala zdravo naraščanje jugoslovanskega gospodarstva. Država ne daje več izvoznih premij in regresov. To pomeni, da bodo morala jugoslovanska podjetja pri izvozu blaga v enakih pogojih kot tuja podjetja konkurirati na svetovnih trgih. V starem gospodarskem sistemu je bilo več tečajev tujih valut pri izvozu in uvozu blaga, odvisno od stroškov proizvodnje določenega blaga. Različni tečaji valut so še bolj večali razlike v cenah med uvoženim in domačim blagom. Razlike v cenah so dajale potuho nerentabilnim podjetjem, zlasti so omogočale podjetjem, ki poslujejo v zunanji trgovini, velike, neopravičene zasluge na račun potrošnikov. Zaradi tega in za stabilizacijo domače valute — čvrstega dinarja je bila določena nominacija dinarja na ta način, da se dinarji, ki so sedaj v obtoku, postopoma zamenjajo tako, da postane 100 dinarjev en (1) dinar. Določena je nova zlata pariteta na podlagi 0,410936 miligramov čistega zlata za en (1) dinar. Na ta način je prejšnji tečaj 750 dinarjev za 1 ZDA dolar spremenjen v enotni tečaj 1250 dinarjev za en (1) ZDA dolar. Carinska tarifa, ki je bila v veljavi do gospodarske reforme, je imela carinske stopnje prilagojene tako, da je država s carinami pobrala podjetjem v zunanji trgovini del dobička zaradi razlike v cenah in tečajih. Zaradi primanjkljaja v zunanji trgovinski plačilni bilanci so bile carinske stopnje za blago namenjeno široki potrošnji in tudi za surovine in reprodukcijski material, precej visoke. Zlasti so bile visoke carinske stopnje za luksuzno blago, kakor so osebna motorna vozila, kolonialno blago in drugo. Na ta način je država hotela doseči večjo štednjo z devizami, tj. zmanjšanje uvoza blaga, ki ni nujno potrebno. Poprečna carinska stopnja v carinski tarifi pred gospodarsko reformo je bila 23,29 odstotkov, za osebne avtomobile je bila celo 80 odstotkov.

Poprečna carinska stopnja nove carinske tarife je precej nižja in znaša le 10,75 odstotkov. Kljub temu je carina precej visoka, ker se je z novim enotnim tečajem povečala carinska osnova od 750 na 1250 dinarjev za en (1) ZDA dolar. Nova carinska tarifa je zgrajena na naslednjih principih:

1. za surovine in reprodukcijski material je določena nižja carinska stopnja, da bi imela predelovalna industrija bolj ugodne pogoje konkurence pri izvozu finalnih proizvodov, kakor tudi proti uvoženim proizvodom;

2. za izdelke, ki se doma ne proizvajajo ali pa se proizvajajo v premajhnih količinah za kritje domačih potreb, je carinska zaščita tolikšna, da država pobere razlike v cenah med cenejšim uvoženim blagom v odnosu z dražjim domačim blagom, ki izvira iz pre-

majhne storilnosti posameznih vej domače industrije in gospodarstva na sploh. Na ta način država zavaruje relativne odnose cen na notranjem trgu;

3. za izdelke, ki so se začeli proizvajati v Jugoslaviji in za posamezne veje industrije, ki imajo dobre pogoje za razvoj velike serijske in cenene proizvodnje, je carinska zaščita malo večja. To je zaradi tega, da bi zavarovali take veje industrije — tovarne in domačo delovno silo pred tujo konkurenco. Poudariti moramo, da bo ta zaščita časovno omejena na čas, ki je potreben, da bi tovarne pridobile na času za moderniziranje svoje strojne opreme, za uvedbo sodobnih tehnoloških procesov, tj., da bi bile sposobne konkurirati enakim proizvodom tujih tovarn;

4. na dele, iz katerih se sestavljajo končni proizvodi, ali pa se uporabljajo v proizvodnji posameznih izdelkov, je carinska zaščita določena v isti višini, kakor za določene končne izdelke. To bo vplivalo na jugoslovansko industrijo, da bo hitreje osvojila proizvodnjo kompletnih proizvodov.

Kaj se je spremenilo?

Po carinskih predpisih, ki so bili v veljavi pred gospodarsko reformo, je bilo več olajšav in oprostitev plačila carinskih dajatev za blago, ki so ga sprejemali iz tujine, ali pa prinesli s seboj ob vrnitvi iz tujine jugoslovanski ali tuji državljani s stalnim bivališčem v Jugoslaviji. Posamezniki so olajšave in oprostitve izrabljali v špekulativne namene na škodo skupnosti. Pogosti so bili primeri, da so bili sorodniki in znanzi v tujini ter celo turisti nadlegovani z raznimi prošnjami za pošiljanje ali vnos blaga, od osebnih avtomobilov do stare obleke.

Novi zakon o carinski tarifi je črtal razne olajšave in oprostitve plačila carinskih dajatev, ostale pa so naslednje ugodnosti:

1. Blago, ki ga sprejemajo v pošiljkah iz tujine jugoslovanski ali tuji državljani, če skupna vrednost blaga ne presega 4000 din, je oproščeno plačila carinskih dajatev. Vrednost se vzame po cenah iz liste tekočih cen, ki jo predpisuje direktor carinske uprave Jugoslavije. Če cene za posamezno blago niso predvidene v listi tekočih cen, se vzamejo cene za isto ali podobno blago v notranji trgovini na drobno, zmanjšane za 20 odstotkov.

2. Za blago, ki ga jugoslovanski ali tuji državljani prejemajo v pošiljkah, ki so vredne več kot 4000 dinarjev, morajo plačati carino po enotni carinski stopnji 25 odstotkov od skupne vrednosti blaga v pošiljkah. Če je torej pošiljka vredna 4001 dinar, ne more biti oproščena plačila carine. Blago v pošiljki je mogoče ocariniti po enotni carinski stopnji, če je v pošiljki vsaj dvoje ali več vrst blaga in če skupna vrednost blaga v pošiljki ne presega 40.000 din. Biti mora tudi očitno, da je blago namenjeno le za domače potrebe prejemnika. Na primer, pošiljka ki vsebuje 49 parov ženskih nylon nogavic in en par pletenih rokavic, izpolnjuje pogoj, da vsebuje dve vrsti blaga in ne presega vrednost 40.000 dinarjev, ne izpolnjuje pa pogoja, da je vsebina pošiljke namenjena izključno za domače potrebe prejemnika, tj. obstaja možnost preprodaje nogavic. Za pošiljke, ki ne izpolnjujejo vseh treh pogojev je treba plačati vse carinske daja-

tve, tj. carino po stopnji, ki je določena za posamezno blago v carinski tarifi in prometni davek. V takih primerih so navadno carinske dajatve večje od dajatev po enotni carinski stopnji. Na primer: za ženske nylon nogavice je carinska stopnja 22 % in 12 % prometnega davka. Omeniti moramo, da se vrednosti — carinski osnovi prišteje carina in na to vsoto se zaračuna še prometni davek. Novost v zakonu o carinski tarifi je tudi, da se vzamejo za rabljeno blago iste cene kot za novo. Celo stara obleka, perilo in obutev, se vzame, da je vredna 8000 din za kg. To se pravi, da je treba plačati 10.000 dinarjev carine na pošiljko stare obleke, ki je težka 5 kg. Zaradi tega odsvetujemo pošiljanje ali prinašanje starega blaga, predmetov, obleke, perila, odej in obutve. Poudarjamo pa, da se v vrednost blaga v pošiljki ne všteje vrednost blaga, od katerega se po carinski tarifi ne plača carina; tako blago pa je: banane, surova kava, pražena ali mleta, čaj, žita, riž, sladkor, kakao v prahu nezaslajen, knjige, časniki, note, projekti, in načrti, gramofonske plošče za učenje jezika brez glasbe, slike, risbe izdelane popolnoma ročno, izvirne skulpture in kipi, starine stare nad 100 let itd. Na primer: za pošiljko, ki vsebuje 5 parov ženskih nylon nogavic, par je 800 dinarjev, je vrednost 4000 dinarjev in je oproščena plačila carinskih dajatev. Če je v taki pošiljki še kava, čaj, knjige, časopisi, torej blago, na katerega se po carinski tarifi ne plača carina, se vrednost takega blaga ne prišteje skupni vrednosti pošiljke.

3. Za blago, ki ga jugoslovanski ali tuji državljani, s stalnim bivališčem v Jugoslaviji, prinesejo s seboj ob vrnitvi s potovanja v tujino za svoje domače potrebe, je treba plačati carino po enotni carinski stopnji 25 %. Skupna vrednost prinesenega blaga ni omejena in prav tako ni pogoja, da je treba prinesiti dvoje ali več vrst blaga, kot je to za pošiljke. Ostane pa pogoj, da je blago v količinah za domače potrebe. To oceni carinski uslužbenec, ki blago carini. V primeru, da blago ni za domače potrebe, je treba plačati carino po stopnji, ki je predvidena za posamezno blago v carinski tarifi in prometni davek.

Tujim potnikom in turistom ni dovoljeno cariniti blago; to se pravi, da blaga ne smejo prinašati v Jugoslavijo.

4. Plačila carinskih dajatev je oproščena osebna prtljaga, ne glede na to, ali jo potnik nosi s seboj ali pa jo da v prevoz prevozniku. Prtljaga poslana po prevozniku mora biti naslovljena na potnika-lastnika, če je naslovljena na sorodnika ali znanca, ki nima statusa potnika, je treba plačati carinske dajatve. V osebno prtljago se prištevajo predmeti, ki so osebno potrebni potniku-turistu na poti (obleka, obutev, predmeti za osebno higieno, prehrambni izdelki in drugo), vse v količinah, ki so potrebne potniku glede na koliščine potovanja (namen, čas potovanja, letna doba in drugo).

5. Oproščeni carine so podedovani predmeti, ki jih jugoslovanski državljani prinesejo ali dobijo iz tujine. Zahtevku za oprostitev je potrebno priložiti odločbo o zapuščini, ki jo izda pooblaščen organ države, v kateri je pokojni umrl, ali pa potrdilo izdano od jugoslovanskega diplomatskega ali konzularnega predstavništva v tej državi. Predmeti, kupljeni za podedovani denar, ali predmeti, ki so kupljeni za denar, ki je bil dobljen od prodaje zapuščine, niso oproščeni plačila carinskih dajatev. V odločbi ali potrdilu mora biti napisano kdo, kje in kaj podeduje.

6. Oproščeni so plačila carinskih dajatev predmeti in potreben gospodarski inventar, izvzemši motorna vozila, ki jih uvažajo jugoslovanski državljani, ko se za stalno doselijo v Jugoslavijo, če gre za količine, ki očitno niso namenjene za prodajo. Jugoslovanski državljani lahko izkoristijo to ugodnost le, če so stalno živeli v tujini najmanj 10 let.

a) Zahtevku za oprostitev morajo jugoslovanski državljani predložiti seznam predmetov, ki jih prinašajo s seboj oziroma uvozijo ob doselitvi v Jugoslavijo, z navedbo vrste in količine predmetov. Seznam mora biti vsaj v treh enakih izvodih. Seznam je treba dati v potrditev carinarnici takoj po prihodu preko meje, najkasneje pa v 8 dneh po prihodu v Jugoslavijo.

Priložiti je treba tudi potrdilo jugoslovanskega diplomatskega ali konzularnega predstavništva, da je živel v tujini nepretrgano najmanj 10 let. Ne šteje se v prekinitve stalnega bivanja v tujini letni dopust, obisk družine in podobno. Če se je upravičenec izselil iz Jugoslavije pred 6. aprilom 1941. leta, je oproščen plačila carinskih dajatev tudi na motorno vozilo. Zahtevku za oprostitev mora predložiti potrdilo uprave za notranje zadeve, da se je izselil iz Jugoslavije pred 6. aprilom 1941. Če upravičenec ne izpolnjuje tega pogoja, lahko uvozi motorno vozilo, vendar mora plačati nanj carinske dajatve. Tudi to je ugodnost, saj še vedno velja omejitve uvoza motornih vozil. Ta je zaradi zaščite domače avtomobilske industrije in zaradi štednje deviz.

b) Tuji državljani mora zahtevku za oprostitev carine predložiti potrdilo organa za notranje zadeve, da mu je dovoljena naselitev v Jugoslaviji, ter seznam predmetov, ki jih prinaša s seboj oziroma uvozi iz tujine. Seznami morajo biti napisani vsaj v treh enakih izvodih, ki jih je treba predložiti v potrditev carinarnici takoj po prehodu jugoslovanske meje, najkasneje pa v roku 8 dni po prihodu. Dan doselitve se ugotovi iz potne listine. Navadno zaprosijo tuji državljani za dovoljenje za stalno naselitev v Jugoslaviji že v tujini na jugoslovanskem diplomatskem ali konzularnem predstavništvu. V primeru, če se dovoljenje za stalno naselitev izroči upravičencu po prihodu v Jugoslavijo, se šteje kot dan doselitve dan prejema dovoljenja. To je zaradi tega, ker posamezniki zaprosijo za dovoljenje šele po prihodu v Jugoslavijo. Če tuji državljani uvozi motorno vozilo, mora zahtevku predložiti potrdilo uprave za notranje zadeve, da se je izselil iz Jugoslavije pred 6. aprilom 1941. leta. V primeru, če ne izpolnjuje tega pogoja, mora plačati za motorno vozilo carinske dajatve.

c) Naši ali tuji državljani so pri doselitvi v Jugoslavijo oproščeni plačila carinskih dajatev tudi na gospodarski inventar. Mišljeni so predmeti, ki so potrebni doseljencu za opravljanje rednega poklica, če se sme ta poklic po veljavnih predpisih opravljati tudi v Jugoslaviji. Zahtevku za oprostitev plačila carinskih dajatev za gospodarski inventar je treba predložiti tudi potrdilo jugoslovanskega diplomatskega ali konzularnega predstavništva o tem, kaj je bil upravičenec redni poklic v državi, iz katere prihaja. V Jugoslaviji je dovoljeno opravljati skoraj vse običajne obrtniško-rokodelske poklice.

č) Posebej naj poudarimo, da jugoslovanski in tuji državljani lahko izkoristijo oprostitev plačila carinskih dajatev pri vselitvi v Jugoslavijo, če predmete

po potrjenem seznamu uvozijo v 6 mesecih od doselitve oziroma od dneva prejema dovoljenja za vselitev in stalno naselitev v Jugoslaviji.

Kolikšne so carinske dajatve

Posamezniki sprašujejo, kolikšne so carinske dajatve za posamezne predmete. Zato bomo našteali nekaj predmetov in skupni dinarski znesek carinskih dajatev in to:

1. magnetofon navadni za govorno reprodukcijo 26.000 din, magnetofon srednje kvalitete na 2 liniji 42.000 din, magnetofon s 4 linijami 60.000 din;

2. televizijski sprejemnik z ekranom do 43 cm 46.400 din, z ekranom od 44 do 53 cm 58.480 din, z ekranom od 54 do 59 cm 65.360 din, z ekranom od 60—75 cm 103.200;

3. za radijske sprejemnike se šteje, da je vsaka cev — žarnica vredna 6000 din, 1 transistor pa 4000 dinarjev. Carinska stopnja je 20 %. Če ima radio več kot 7 cevi — žarnic se plača še 12 odstotkov prometnega davka;

4. za električne bojlerje do 10 litrov 8060 din, za bojlerje od 10 do 30 litrov — 14.656 din, od 30 do 60 litrov — 20.152 din, za bojlerje preko 60 litrov je treba plačati 25.648 din;

5. za električne štedilnike z dvema grelnima ploščama in s pečico 12.000 din, s tremi 16.000, s štirimi 22.000 din;

6. sesalec za prah — 12.824 din;

7. loščilec za parket 14.656 din;

8. avtomatični pralni stroj s centrifugo do 4 kg perila — 47.632 din, za stroj od 4 do 5 kg perila — 76.944 din;

9. kompresijski hladilnik — za vsak liter prostornine se vzame vrednost 1300 din, za absorpcijski kemični pa 1100 din. Carina za hladilnike je 20 odstotkov in 12 odstotkov prometnega davka;

10. električni aparat za britje — 8061 din;

11. navadni šivalni stroj — 30.208 din, električni portabel — 36.000 do 40.000 din, električni za vezenje — 49.088 do 52.000 din;

12. pisalni stroj do teže 4 kg — 23.328 din, od 4 do 6 kg — 46.656 din, preko 6 kg teže din 58.320;

13. dvokolesa, športna — 12.000 din, touring — 10.000 din, dirkalna 13.000 din;

14. otroška dvokolesa od 12 do 24 col — 4000 do 7200 din;

15. tehtnice za gospodinjstvo — 1722 din;

16. plinski štedilniki z dvema plamenoma 12.384 dinarjev, s tremi plameni — 15.480 din, s štirimi plameni — 18.920 din;

17. plinski grelec — 5160 din;

18. ročni aparat za sušenje las — 2400 din;

19. motorne kosilnice do vlečne teže 99 kg — 58.840, od 100 do 129 kg — 74.800, od 130 do 199 kg — 89.760 din, od 200 do 239 kg — 119.680, od 240 do 269 kg — 134.640, od 270 do 299 kg — 149.600, preko 300 kg — 164.560 din carinskih dajatev.

A. KOVACIĆ